

<http://physicsweb.org/article/news/10/10/3>

2006/10/03

یک فیزیک‌پیشه ثابت می‌کند جا مهم است

بیشتر مغازه‌دارها برای تعیین - جای کارشان سراغ - مکانیک - آماری نمی‌روند. اما یک فیزیک‌پیشه‌ی فرانسوی ثابت کرده این کار خوب‌ی نیست.

در لیون - فرانسه، دارند از روش‌ها بی‌که برای مطالعه‌ی سیستم‌ها ی مغناطیسی بارآمده برای یافتن - جای مناسب برای مغازه استفاده می‌کنند. پابلین سن [1] بیش از 15 سال مشغول - مدل‌سازی ی نانوساختارها بود، اما از این کار خسته شد و تصمیم گرفت تخصصش را در طراحی ی شهرها به کاربرد. او که اخیراً در مؤسسه‌ی سیستم‌ها ی پیچیده در لیون - فرانسه کارگرفته، می‌گوید: "این مال - چهار سال پیش است. با یکی از دوست‌ها یام شام می‌خوردم و بحث‌ی درباره‌ی طراحی ی شهرها شروع شد. توجه‌مان به این جلب شد که مثل‌اهمه ی مبلمان‌خانه‌فروش‌ها در یک محله جمع می‌شوند، در حال‌ی که توزیع - نانواها یک‌نواخت است. می‌خواستم این را کمی کنم."

شاید این انگیزه‌ی محتمل‌ی برای شروع - یک کار - پژوهشی نباشد، اما این کار به نتیجه‌ها ی جالب‌ی انجامیده است. پین‌سن در مقاله‌اش [2] رابط‌ها یی بین - جاهایی خردمندی فروشی ایجاد می‌کند و بسته به این که این‌ها یک‌دیگر را می‌ربایند یا می‌رانند (یعنی این که یک نوع خردمندی کم‌ویش چه قدر ترجیح می‌دهد در یک همسایه‌گی ی نزدیک - ش خردمندی دیگری باشد) عدددها یی به این‌ها نسبت می‌دهد. پین‌سن شعاع - این همسایه‌گی را 100 متر گرفته است. این مسافت - میانگین‌ی است که مردم وقت - خرید می‌خواهند از یک مغازه تا مغازه‌ی دیگر قدم بزنند.

پین‌سن می‌گوید: در واقع با تغییر - این شعاع از 50 متر تا 150 متر، تغییر - فاحش‌ی در نتیجه رخ نداد. البته اگر این شعاع را یک متر کنیم همه چیز به هم می‌ریزد، و احتمالاً این

مدل در ایالات متحده هم کار نمی‌کند، چون آن‌جا محتمل‌تر است مردم فاصله‌ی بین دو مغازه را سواره بروند.“

اوپس از به‌دست آوردن این داده‌ها آن‌ها را به یک الگریتم براساس مدل پاتس [3] می‌دهد (که انتخاب دورازدهن‌ی می‌نماید، چون کاربرد عادی‌ی این الگریتم در توصیف برهم‌کنش اسپین‌ها یک آهن‌ربا است). اما معلوم می‌شود آهن‌ربا مانسته‌ای عالی است، چون اسپین‌ها ی همسو (که یک دیگر را می‌ربایند) در به طور طبیعی در حوزه‌ها بی جمع می‌شوند تا انرژی‌ی آزاد کمینه شود. این الگریتم مغازه‌ها بی خرده‌فروشی را به ساختار مشابه‌ی می‌راند، اما به جای کمینه‌کردن انرژی‌ی آزاد رضایت را بیشینه می‌کند، چنان‌که هر مغازه در گروه‌ی است که اعضای آن به هم جذب می‌شوند.

از این الگریتم نتیجه شد بین 8000 جا که در 55 نوع مغازه بی خرده‌فروشی قرار می‌گیرند باید پنج گروه درست شود تا رضایت عمومی بهینه شود. در نگاه اول به این فهرست، چیز عجیب‌ی دیده نمی‌شود. مثلاً گروه چهار شامل مغازه‌ها بی جواهر‌فروشی، پارچه‌فروشی، ولباس‌فروشی است، که انتظار می‌رفت در یک ناحیه جمع شوند. اما نگاه‌ی دقیق‌تر ترکیب‌ها بی غیرعادی‌تری را هم نشان می‌دهد، مثل آرایش‌گاه‌ها و خشک‌شویی‌ها که در گروه یک کنار هم‌اند.

ین‌سن می‌گوید: ”برهم‌کنش منفی با هم را هم به ساده‌گی می‌شود درک کرد. مثلاً نزدیک‌بودن نانوایی‌به هم نامناسب است، در حال‌ی که سمساری‌ها ترجیح می‌دهند به هم نزدیک باشند.“

ین‌سن پس از کمی‌کردن جای خرده‌فروش‌ها به این طریق، توانست یک مقدار Q به دست آورده که نشانه‌ی پتانسیل یک محله‌ی برای یک مغازه بی جدید است. مقدار Q برای مغازه‌ها بی مختلف متفاوت است. مثلاً جایی که برای عینک‌سازی مناسب است، ممکن است برای کلاه‌فروشی خوب نباشد.

حالا ین‌سن دارد با اتاق بازارگانی ی لیون کار می‌کند و به آن‌ها بی که می‌خواهند مغازه‌ی جدید‌ی راه بین‌دارند، دریافتند. جای مناسب کمک می‌کند. اما به کاربردن این مدل برای شهرها بی دیگر به این ساده‌گی نخواهد بود: ”این مدل را می‌شود در شهرها بی که مثل لیون هم‌گن‌اند (مثلاً لندن یا بروکسل) به کار برد. اما تحلیل شهرها بی کوچک‌تر ناهم‌گن با فاصله‌ها بی بزرگ‌تر، جغرافی‌ی متفاوت، وغیره، دشوار‌تر است.“

¶

X0/061003

[1] Pablo Jensen

[2] Physical Review **E** 74 035101

[3] Potts